

[Sigsgaard.]

og for sig hr. Svend Haugaard taknemlig for, at han har arbejdet på dette område og altså har fået lidt ud af det. Jeg synes, det er meget lidt, for tilbage i lovforslaget står der stadig væk klart og tydeligt, at det private initiativ går forud for kommunernes initiativ. Om det så helt kan ændres ved 3 linjer i en betænkning, tvivler jeg lidt på.

Hr. K. B. Andersen ville ikke stemme for disse forslag om ligestilling med den begrundelse, at det hører hjemme under byrdefordelingsdiskussionen. Jeg er ikke enig i den begrundelse, det fremgår jo nok af, hvad jeg har sagt her, men så går jeg altså ud fra, at vi får det taget op igen, når der kommer realiteter ind i byrdefordelingsdiskussionerne, og derfor skal jeg her kun spørge hr. K. B. Andersen, om han er principielt enig i, at der bør være ligestilling mellem privat og kommunalt initiativ på dette område.

§ 73 er jo en nøgleparagraf i forslaget. Der slås det i stk. 2 fast, at det private initiativ skal gå forud for det kommunale. Kun hvis det ikke er tilstrækkelig privat arrangeret fritidsvirksomhed, kommer kommunerne ind i billedet; det er altså det, der modificeres en smule i udvalgsbetænkningen, men jeg tror slet ikke tilstrækkeligt. Jeg kan kun opfatte det sådan, at folketinget bevidst eller ubevidst på den måde ensidigt plejer oplysningsforbundenes interesser, og med vort ændringsforslag har vi villet modvirke denne ensidighed og som sagt tilstræbe ligestilling.

I øvrigt har jeg selvfølgelig ingenting imod oplysningsforbundene, men jeg skal ikke nægte, at en vis arbejdsdeling ville være fornuftig. Det hørte vi en del om ved første behandling, men vi har ikke hørt noget videre her i dag. Jeg har ladet mig fortælle et eksempel på, at det kunne være fornuftigt med en anden arbejdsfordeling end den nuværende på dette område. 3 oplysningsforbund havde her i København i den forløbne sæson 3 kurser i dansk for udlændinge i 3 klasseværelser på den samme skole! Det er jo altså lidt for tåbeligt, synes jeg. Det er dyrt, det er u hensigtsmæssigt. Færdighedsfagene burde i stor udstrækning overlades til de kommunale aktiviteter. Det ville betyde rationalisering og forenk-

ling, og der er jo nu engang ikke så forfærdelig stor forskel — eller burde ikke være så forfærdelig stor forskel — på konservativ og socialdemokratisk engelskundervisning.

Af betænkningen forstår jeg, at oplysningsforbundene også har villet forhindre ministeriet i at drive for mange kurser i voksenundervisning. Forbundene vil hver lave deres kurser og så i øvrigt selv kontrollere, hvad der sker på kurserne. Staten får kun den ene, måske beskedne opgave at betale gildet. Udvalget er faldet pladask for presset — jeg formoder altså, at der har være sådan et pres — og siger oven i købet advarende til ministeren, at han kun må lave kurser, hvis der bliver for få private. Det er da vist at gå for vidt. Jeg forstår ikke, hvad der har bevæget sig f. eks. i hr. Morten Lange — nu er det jo hr. Poul Dam, der er ordfører her i dag — da han gik med til det. Jeg beklager i hvert fald dybt, at jeg nu skal stå alene med mine synspunkter, for det er jo ikke særlig interessant at få alle sine forslag stemt ned og at få noget stemt ned, som der på et vist tidspunkt så ud til at være flertal for i udvalget.

I samme forbindelse havde jeg gerne set, at man havde strammet kravene til leder- og lærer kvalifikationerne noget. 8 og 36 timers lederkurserne er selvfølgelig bedre end ingenting, men ikke ret meget bedre. Vi mangler en voksenpædagogisk uddannelse herhjemme. Man kan stritte imod nogle år endnu, men inden længe bliver man nødt til at gennemføre den. Det normale bør være, og målet bør være, at de, der beskæftiger sig med pædagogik efter denne lov, har en eller anden pædagogisk uddannelse.

Hvad forberedelseskurserne, der jo også omtales i betænkningen, angår, skal jeg kun kort sige, at jeg mener, de bør være kommunale.

Udvalgets ændringsforslag kan jeg i det store og hele tiltræde. Det skærpede krav til studiekredsens deltagerantal, som ændringsforslag nr. 34 er udtryk for, kan jeg dog ikke anbefale at man stemmer for; mit parti vil stemme imod dette forslag.

Undervisningsministeren (*Helge Larsen*): Jeg vil gerne begynde med at takke udvalget for det arbejde, der er udført, og for, at arbejdet er blevet tilendebragt, så vi nu kan